

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivanky Havlíkové a soudců Mgr. Ing. Silvie Svobodové a JUDr. Naděždy Řehákové v právní věci

žalobce: **OAKS Consulting s.r.o.**, IČO: 28897803
sídlem Jeřická 2655/40, 193 00 Praha 9
zastoupený advokátem Mgr. Michalem Hrnčířem
sídlem Karolinská 661/4, 186 00 Praha 8

proti
žalovanému: **Úřad pro ochranu osobních údajů**
sídlem Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7

za účasti osoby zúčastněné na řízení:
Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky
sídlem Orlická 4/2020, 130 00 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí ředitele Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky ze dne 26. 9. 2019, č. j. VZP-19-03495277-Z721, sp. zn. S-VZP-18-02175107-D1A6 (I/113/18),

t a k t o :

- I. Rozhodnutí ředitele Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky ze dne 26. 9. 2019, č. j. VZP-19-03495277-Z721, sp. zn. S-VZP-18-02175107-D1A6 (I/113/18), a rozhodnutí Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky ze dne 14. 8. 2019, č. j. VZP-19-02851154-Z721, se zrušují.

- II. Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky se nařizuje, aby do 25 dnů od právní moci tohoto rozsudku poskytla žalobci informace požadované v jeho žádosti ze dne 7. 6. 2018.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 19 456 Kč, do jednoho měsíce od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalobce Mgr. Michala Hrnčíře, advokáta.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Stručné vymezení věci a dosavadní průběh předchozích řízení

1. Žalobce se žalobou podanou dne 27. 11. 2019 u Městského soudu v Praze (dále též „městský soud“) domáhal přezkoumání rozhodnutí ředitele Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky (dále též „odvolací orgán“) ze dne 26. 9. 2019, č. j. VZP-19-03495277-Z721 (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky (dále též „prvostupňový orgán“ nebo „VZP“) ze dne 14. 8. 2019, č. j. VZP-19-02851154-Z721 (dále též „prvostupňové rozhodnutí“).
2. Žalobce podal dne 7. 6. 2018 žádost o poskytnutí informací podle informačního zákona (dále též „žádost“) k odbornostem pneumologie a ftizeologie (205) a pneumologie a ftizeologie – skupina 1 (215) v podobě zjištění (i) PURO - průměrné úhrady za výkony podle seznamu výkonů včetně zvlášť účtovaného materiálu (dále též „ZUM“) a zvlášť účtovaných léčivých přípravků (dále též „ZULP“) na jednoho unikátního pojištěnce zdravotní pojišťovny ošetřeného v dané odbornosti poskytovatelem (do počtu unikátních pojištěnců se nezahrnou unikátní pojištěnci, na které byl vykázán pouze výkon č. 09513 podle seznamu výkonů); (ii) průměrné úhrady na jednoho unikátního pojištěnce za předepsané léčivé přípravky (dále též „LP“) a zdravotnické prostředky (dále též „ZP“) a (iii) počtu unikátních pojištěnců; to vše za roky 2015, 2016 a 2017. Žalobce popsane údaje vyžadoval ve členění zvlášť pro jednotlivé poskytovatele zdravotních služeb (dále též „PZS“), kdy do žádosti rovněž vložil tabulku s konkrétní identifikací požadovaných údajů (strukturou dat) zahrnující IČP PZS, název PZS, okres PZS, odbornost, rok, průměrnou úhradu za výkony + ZUM + ZULP, průměrnou úhradu LP a ZP a počet unikátních pojištěnců.
3. Rozhodnutím prvostupňového orgánu ze dne 16. 7. 2018, č. j. VZP-18-02639579-D1A6 (dále též „rozhodnutí č. j. VZP-18-02639579-D1A6“), byla žádost žalobce odmítnuta v souladu s § 15 odst. 1 ve spojení s § 2 odst. 4 informačního zákona, a to z důvodu, že k jejímu vyhovění by bylo nutné vytvářet nové informace, na jejichž poskytnutí dle § 2 odst. 4 informačního zákona neexistuje právní nárok. Rozhodnutím odvolacího orgánu ze dne 3. 9. 2018, č. j. VZP-18-03134421-D1A6 (dále též „rozhodnutí č. j. VZP-18-03134421-D1A6“), bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí č. j. VZP-18-02639579-D1A6 o odmítnutí žádosti.

4. Rozsudkem městského soudu ze dne 5. 6. 2019, č. j. 8 A 167/2018 – 90 (dále též „rozsudek č. j. 8 A 167/2018 – 90“), bylo rozhodnutí č. j. VZP-18-03134421-D1A6 i rozhodnutí č. j. VZP-18-02639579-D1A6 zrušeno a věc byla vrácena prvostupňovému orgánu k dalšímu řízení. Městský soud dospěl k jednoznačnému závěru, že se v daném případě o vytvoření nové informace nejedná. Městský soud konstatoval, že vytvoření SQL skriptů je pouhým nástrojem, který umožní povinnému subjektu sestavení požadované informace mechanickým způsobem, proto pokud VZP svými rozhodnutími odepřela požadované informace vydat s odkazem na § 2 odst. 4 informačního zákona, jsou její rozhodnutí nezákonná. Proti rozsudku č. j. 8 A 167/2018 – 90 VZP nepodala kasační stížnost.
5. Přípisem ze dne 10. 7. 2019 sdělila VZP žalobci, že lhůta k vyřízení žádosti se v souladu s §14 odst. 7 písm. c) informačního zákona prodlužuje o 10 dní, a to vzhledem k tomu, že zpracování a vyhodnocení žádosti si vyžádá delší čas, kdy je nutné mimo jiné komunikovat mezi více složkami VZP jako povinného subjektu, které mají závažný zájem na předmětu žádosti.
6. Z e-mailové zprávy ze dne 12. 7. 2019, zaslané uvnitř struktury VZP, vyplývá, že jedna složka VZP v rámci ústředí sděluje druhé, že navrhuje žádost žalobce částečně vyřídit odkazem na již zveřejněnou informaci – neboť údaje o poskytovatelích příslušné odbornosti i s údaji o letech, ve kterých měly tyto odbornosti nasmlouvány, jsou ze zákona zveřejňovány na webové stránce VZP. Pokud jde o zbylé údaje – tedy o okresu, průměrné úhradě za výkony + ZUM + ZULP, průměrné úhradě LP a ZP a počtu unikátních pojištěnců a IČP, nelze podle interní e-mailové zprávy žádosti žalobce vyhovět, neboť data v takto agregované podobě VZP neneviduje a zákon jí to ani neukládá.
7. Dne 14. 8. 2019 vyhotovil prvostupňový orgán odpověď na žádost o informace č. j. VZP-19-02851161-Z721 (dále též „odpověď na žádost“), ve které uvedl, že po pečlivém posouzení dospěl k závěru, že žalobce v části svých dotazů směřuje ke zjištění informací, které jsou nedílnou součástí smluv uzavíraných mezi VZP a jednotlivými poskytovateli zdravotních služeb v souladu s § 17 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o veřejném zdravotním pojištění“). Dále uvedl, že *„smlouvy uzavřené mezi jednotlivými poskytovateli a VZP ČR jsou tedy v souladu se zákonnými požadavky zveřejňovány na internetových stránkách VZP ČR. Součástí výše popsanych smluv jsou mimo jiné i údaje o názvu poskytovatele zdravotních služeb, odbornosti a roku, kdy lze konstatovat, že tyto v žádosti o informace žadatelem požadované údaje jsou běžně veřejně dostupné na portálu s uvedenými smlouvami. ... Vzhledem k tomu, že žadatelem požadované údaje jsou tedy volně dostupné na webových stránkách zdravotní pojišťovny, VZP ČR pak v souladu s ust. § 6 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, odkazuje žadatele na údaje povinně zveřejňované ve smlouvách uzavřených mezi VZP ČR a smluvními poskytovateli zdravotních služeb, jejichž plné znění je k dispozici na následujících internetových stránkách VZP ČR: <https://www.vzp.cz/poskytovatele/smluvni-vztahy/smlouvy-s-poskytovateli-zdravotnich-sluzeb>.“*
8. Prvostupňovým rozhodnutím VZP ze dne 14. 8. 2019, č. j. VZP-19-02851154-Z721, byla podle § 15 odst. 1 ve spojení s § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“) žádost žalobce ze dne 7. 6. 2018 o poskytnutí informací částečně odmítnuta s tím, že informace ohledně

průměrné úhrady za výkony, včetně ZUM a ZULP, průměrné úhrady LP a ZP, počtu unikátních pojištěnců a okresu, vše ve vazbě na členění dle IČP poskytovatele zdravotních služeb, se žadateli neposkytnou. V odůvodnění prvostupňový orgán uvedl, že žádost žalobce v části, kde se domáhal údajů o průměrné úhradě za výkony, včetně ZUM a ZULP, o průměrné úhradě za LP a ZP, o počtu unikátních pojištěnců a okresu, vše ve vazbě na sdělení IČP, jednoznačně směřovala k poskytnutí neexistujících informací, neboť návaznost požadovaných údajů na IČP poskytovatele zdravotních služeb není v informačních systémech VZP evidována, lze tedy hovořit o požadavku žalobce na tvorbu rozsáhlých nových informací v konkrétně strukturované podobě, jejichž vytvoření by pro povinný subjekt představovalo nepřiměřenou zátěž. Prvostupňový orgán dále podotkl, že hodnoty vyúčtování jsou vázány vždy pouze k identifikačnímu číslu poskytovatele (IČŽ) a nikoli k IČP. Nadto hodnoty PURO za období roku 2017 bude VZP zjišťovat až v roce 2020 při výsledném vyúčtování poskytovatelů zdravotních služeb za období roku 2019. Informace k předmětným odbornostem tedy nemá VZP v požadované struktuře k dispozici, kdy tyto údaje nyní fakticky neexistují.

9. Žalobou napadeným rozhodnutím odvolací orgán zamítl odvolání žalobce a potvrdil prvostupňové rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti. V odůvodnění zopakoval, že VZP se velmi podrobně a pečlivě zabývala žádostí žalobce o informace, kdy zcela v souladu se závěry rozsudku č. j. 8 A 167/2018 – 90 dospěla k závěru, že žalobce v části svých dotazů (údaje o názvu poskytovatele zdravotních služeb, odbornosti a roku) směřuje ke zjištění informací, které má VZP k dispozici a je možné je žalobci poskytnout. Značná část údajů požadovaných žalobcem je totiž nedílnou součástí smluv uzavíraných v souladu s § 17 odst. 1 zákona o veřejném zdravotním pojištění, které jsou zveřejňovány na internetových stránkách VZP. Zbývající údaje nelze podle odvolacího orgánu v rámci informačních systémů VZP vyhledat a případně i následně žalobci poskytnout, neboť je nemá povinný subjekt k dispozici a nelze je ani reálnou selekcí dat získat. Konkrétně pak k požadavku na poskytnutí údajů dat PURO za rok 2017 odvolací orgán uvedl, že hodnoty PURO za rok 2017 budou fakticky v konečné podobě získávány až pro účely vyúčtování roku 2019, tedy výpočet údajů proběhne až po skončení příslušného období v roce 2020, a VZP aktuálně zmíněnými daty nedisponuje. Podle odvolacího orgánu informační systém VZP není založen na rozdělení úhrad dle jednotlivých okresů, neboť mechanismus úhrady počítá úhradu po jednotlivých poskytovatelích zdravotních služeb, a to konkrétně v rozčlenění dle identifikačního čísla poskytovatele (dále též „IČŽ“), nikoliv dle identifikačního čísla pracoviště (dále též „IČP“). Dle názoru odvolacího orgánu pak vytváření informace požadované žalobcem ve vazbě na okresy České republiky vysoce přesahuje možnosti mechanického zpracování informací, neboť předpokládá individuální úvahu a rozbor daných údajů, jejich přiřazení do kategorie okresů, což je jednotka, se kterou informační systém VZP nepracuje. Odvolací orgán vyjádřil přesvědčení, že žalobci byly odkazem na zveřejněné údaje poskytnuty velmi detailní informace o poskytovatelích zdravotních služeb, a to v maximálním možném rozsahu, včetně nadstandardních údajů ze smluv uzavřených mezi VZP a smluvními poskytovateli zdravotních služeb, které ani nebyly součástí dotazů v žádosti o informace, kdy zbývající údaje ze žádosti není možné žalobci zaslat především z důvodu reálné neexistence dat v informačním systému VZP. Odvolací orgán dále konstatoval, že VZP se řídila instrukcemi stanovenými v rozsudku č. j. 8 A 167/2018 – 90, tedy žádosti se opětovně zabývala, informace, které bylo možné, žalobci poskytla a ve zbytku žádost částečně odmítla.

II. Obsah žaloby

10. Žalobce má za to, že data vyžádaná prostřednictvím žádosti nejsou novými informacemi ve smyslu informačního zákona. Informační zákon neomezuje informační povinnost na výstupy oficiálně vytvářené povinnými subjekty. Tvrzení, že předmětná data nejsou oficiálním výstupem VZP, tak nemá na povinnost data poskytnout nejmenší vliv. Informace požadované žalobcem jsou informacemi vztahujícími se k působnosti povinného subjektu ve smyslu § 2 odst. 1 informačního zákona a VZP nemůže rozlišovat a poskytovat pouze své „oficiální výstupy“.
11. Žalobce dále uvedl, že export dat a vyhledání informací v požadované struktuře a formě je pouze administrativní úkon. VZP je schopna požadované informace sestavit ze zdrojových informací, kterými disponuje, v zásadě mechanickým způsobem – prostřednictvím SQL skriptů. Žalobce nesouhlasil s tím, že by VZP byla nucena provádět rozsáhlou analytickou činnost. Žalobce nežádal žádnou analýzu, ale vyhledání a export předmětných dat z příslušných databází VZP. Kladné vyřízení žádosti může být nanejvýše případem mimořádně náročného vyhledání informací, které může být podmíněno zaplacením úhrady ve smyslu § 17 informačního zákona. Takto ostatně VZP v souvislosti s jinými žádostmi žalobce od roku 2016 postupovala. Žalobce dále odkázal na judikaturu soudů (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2012, č. j. 1 As 141/2011-67) a zdůraznil, že neexistuje žádné exaktní obecné kritérium pro identifikaci takových případů, kdy je vyhledání požadovaných informací spojeno s nepřiměřeným úsilím a zakládá tedy důvod pro nevyhovění žádosti na základě § 2 odst. 4 informačního zákona. Činnost požadovaná žalobcem zjevně nevykazuje žádnou zvláštní intelektuální náročnost. Nadto nelze přehlížet ústavněprávní základy práva na informace, z nichž vyplývá povinnost uplatňování restriktivního přístupu, pokud jde o jeho případné omezení s tím, že veřejnost by měla být nadána nástroji, které ji umožní podrobně kontrolovat, jak je s prostředky veřejného zdravotního pojištění nakládáno. K účelu žádosti o informace se pak žalobce vyjadřuje tak, že veřejnost by měla být nadána nástroji, které ji umožní podrobně kontrolovat, jak je s prostředky veřejného zdravotního pojištění nakládáno. Uvádí, že požadované údaje slouží k popisu hrazené péče a stávající praxe v České republice, kdy se v tomto případě jedná o analýzu sloužící ke kontrole účelnosti vynakládání prostředků ze systému veřejného zdravotního pojištění, a tedy sloužící k naplnění důležitého „veřejného zájmu“ obecně, jakož i zájmů VZP samotné.
12. Žalobce rovněž namítl, že VZP nerespektuje závazný právní názor městského soudu vyslovený v rozsudku č. j. 8 A 167/2018 – 90. Městský soud ve svém rozsudku dospěl k jednoznačnému závěru, že se v případě žádosti žalobce o vytvoření nové informace nejedná. VZP totiž nerozporuje, že požadovanými daty nedisponuje, ale že vytvoření SQL skriptů je nutno podřadit pod vytváření nových informací. Pokud VZP nerespektuje názor městského soudu, je napadené rozhodnutí nezákonné.
13. Závěrem žalobce navrhl, aby soud zrušil napadené i prvostupňové rozhodnutí a přikázal povinnému subjektu poskytnout informace v souladu se žádostí žalobce.

III. Vyjádření VZP (osoba zúčastněná na řízení)

14. VZP ve vyjádření k žalobě setrvala na svých dříve vyjádřených závěrech. Shrнула průběh správního řízení a závěry rozsudku č. j. 8 A 167/2018 – 90. Poté uvedla, že informace požadované v žádosti nejsou údaji, kterými by ve struktuře požadované v žádosti disponovala. VZP v rámci svých informačních systémů a datových skladů údaje neneviduje dle potřeb žalobce, ale dle potřeb svých, kdy účelem je naplnění úkolů jí svěřených v oblasti provádění veřejného zdravotního pojištění dle zákona č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Žalobce se však v tomto případě nedomáhá poskytnutí jednoduše zjistitelných údajů, které je možné získat například jako existující sestavu z aplikace VZP, ale snaží se přinutit VZP ke zpracování výstupů analýzy, které jako takové nemá VZP k dispozici. Tyto výstupy z analýz pak je možné označit jako požadavek na vytvoření nových informací.
15. K požadavku na poskytnutí údajů PURO VZP zopakovala, že požadované hodnoty PURO za rok 2017 budou fakticky v konečné podobě získávány až pro účely vyúčtování roku 2019. Výpočet údajů tedy proběhne až po skončení příslušného období v roce 2020. VZP proto aktuálně zmíněnými daty nedisponuje. K požadavku žalobce na členění dat ve struktuře úhrad dle jednotlivých okresů VZP opětovně konstatovala, že její informační systém není založen na rozdělení úhrad dle jednotlivých okresů, neboť mechanismus úhrady počítá úhradu po jednotlivých poskytovatelích zdravotních služeb, a to konkrétně v rozčlenění dle IČZ, nikoliv dle IČP. Vytváření informace dle přání žalobce ve vazbě na okresy České republiky pak vysoce přesahuje možnosti mechanického zpracování informací.
16. VZP je přesvědčena o tom, že žalobci byly odkazem na zveřejněné údaje na webových stránkách zdravotní pojišťovny poskytnuty velmi detailní informace o poskytovatelích zdravotních služeb, a to v maximálním možném rozsahu, včetně nadstandardních údajů ze smluv uzavřených mezi VZP a smluvními poskytovateli zdravotních služeb, které ani nebyly součástí dotazů v žádosti o informace. Zbývající údaje ze žádosti pak není možné žalobci zaslat především z důvodu reálné neexistence dat v informačním systému VZP.
17. VZP dále s odkazem rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2011, č. j. 6 As 33/2011-83, konstatovala, že za situace, kdy požadovanými údaji objektivně nedisponuje v podobě výstupů žalobcem požadovaných, není ani možné tyto informace, byť třeba za úhradu za mimořádně náročné vyhledání informací dle § 17 informačního zákona žalobci poskytnout. Sama neexistence požadovaných údajů je dostatečným a naprosto reálným důvodem pro odmítnutí takové žádosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2008, č. j. 2 As 71/2007-56).
18. VZP zdůraznila, že hlavním důvodem odmítnutí žádosti nebyla pracnost vyhledání těchto údajů, což by koneckonců zohlednila v rámci požadavku na úhradu, ale pouze neexistence údajů ve výstupech požadovaných žalobcem. Rovněž z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2017, č. j. 6 As 251/2016-26, vyplývá, že pro odmítnutí poskytnutí informace je v první řadě rozhodná skutečnost, že povinný subjekt danými informacemi v požadovaném tvaru dosud nedisponuje.
19. VZP měla rovněž za to, že s ohledem na charakter činnosti žalobce, který je podnikající právnickou osobou – obchodní korporací a v rámci svých služeb např. nabízí vytvoření cenových, úhradových a marketingových strategií v platných podmínkách stanovování cen

a úhrad pro stávající a nově uváděné a budoucí produkty klienta, zpracování všech typů farmakoekonomických analýz v souladu s platnou legislativou, je evidentní, že cílem žalobcova snažení není zaměřit pozornost veřejnosti na věci veřejného zájmu, ale získat k dispozici data pro svou další činnost, kdy veřejný zájem pro potřeby žaloby předstírá, což je v rozporu s nálezem Ústavního soudu ČR sp. zn. IV. ÚS 1378/16, resp. v rozporu s účelem a smyslem informačního zákona.

20. VZP dále odkázala na důvodovou zprávu k § 2 odst. 4 informačního zákona, kde se uvádí, že režim informačního zákona nestanovuje povinnost nové informace vytvářet či vyjadřovat názory povinného subjektu k určité problematice jako jsou právní analýzy, hodnocení či zpracování smluv. VZP poukázala také na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 17/2008-67 a č. j. 1 As 28/2010-86, ze kterých vyplývá, že pokud žádost směřuje ke tvorbě rozsáhlých nových informací v konkrétní strukturované podobě, jejichž vytvoření by pro povinný subjekt představovalo nepřiměřenou zátěž, odporuje dané smyslu a účelu informačního zákona. A to i s odkazem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2003/98/ES.
21. K žalobnímu petitu VZP upozornila, že postup dle § 16 odst. 4 informačního zákona je možný pouze tehdy, pokud je soud přesvědčen o tom, že zde žádný důvod k odmítnutí žádosti o informace není dán. Závěrem navrhla, aby soud podanou žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Replika žalobce

22. V replice na vyjádření VZP žalobce k argumentu o nemožnosti poskytnout údaje PURO za rok 2017 uvedl, že takové tvrzení se nezakládá na pravdě. Žalobce již v minulosti VZP žádal o údaje PURO za rok 2016 a informace mu byly poskytnuty již na začátku roku 2018. Je tak logické, že údaje za rok 2017 by měla VZP mít k dispozici již dávno. Dále uvedl, že jinému žadateli údaje PURO za rok 2017 byly poskytnuty, a to dokonce již v roce 2018. Z tohoto dle žalobce nepochybně vyplývá, že VZP danými informacemi v době vydání napadeného rozhodnutí disponovala a žalobci s plným vědomím sdělila nepravdivé informace. Žalobce odmítl, že by VZP byla nucena vytvářet nové informace. Zopakoval, že po VZP požaduje pouze informace nacházející se v jejích databázích, přičemž považuje za nesporné, že jednotlivými informacemi požadovanými v rozsahu žádosti VZP disponuje, má je ve svých systémech a databázích a je možné je poskytnout. Dle žalobce je absurdní, aby VZP považovala získání vlastních informací z vlastních databází vlastním pracovníkem za přidanou hodnotu a vyhodnocování informací. Tvrzená obtížnost při vyřízení žádosti může být dle žalobce nanejvýše případem mimořádně náročného vyhledání informací, které je správní orgán podle § 17 odst. 1 a 3 informačního zákona oprávněn podmínit zaplacením jím vyměřené úhrady. Žalobce rovněž odmítá, že VZP zpochybňuje veřejný zájem na poskytnutí požadovaných informací. Žalobce spolupracuje s celou řadou veřejných institucí na projektech, které mají zásadní vliv na poskytování zdravotní péče v České republice a přispívá tudíž k diskuzi o věcech veřejného zájmu.

V. Změna v osobě žalovaného a jeho vyjádření

23. Městský soud konstatuje, že na základě článku XV bodu 17 zákona č. 111/2019 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zpracování osobních údajů (dále jen „zákon č. 111/2019 Sb.“), byl novelizován § 20 odst. 5 informačního zákona. Dle § 20 odst. 5 informačního zákona, ve znění předcházejícím této novele, nebylo-li podle dřívější úpravy možné určit nadřízený orgán dle § 178 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), rozhodoval v odvolacím řízení a řízení o stížnosti ten, kdo stál v čele povinného subjektu (tedy v nyní posuzované věci ředitel VZP). Dle novelizovaného znění § 20 odst. 5 informačního zákona v takových případech rozhoduje v odvolacím řízení a v řízení o stížnosti Úřad pro ochranu osobních údajů (dále též „Úřad“ nebo „žalovaný“). Dřívější úpravu § 20 odst. 5 informačního zákona bylo možno použít jen do 1. 1. 2020 (čl. XVI zákona č. 111/2019 Sb.), počínaje následujícím dnem se proto použije úprava nová, a to i na probíhající řízení. U povinného subjektu (VZP) není možné určit podle § 178 správního řádu, kdo je jejím nadřízeným správním orgánem. V projednávané věci tedy s účinností od 2. 1. 2020 přešla ze zákona působnost k rozhodování o odvolání proti rozhodnutí o odmítnutí poskytnutí informace z osoby stojící v čele povinného subjektu, u nějž nelze nadřízený orgán určit dle § 178 správního řádu, na Úřad.
24. Dle § 69 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) je v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu žalovaným správní orgán, který rozhodl v posledním stupni, nebo správní orgán, na který jeho působnost přešla. Ustanovení § 69 s. ř. s. tak upravuje specifický případ procesního nástupnictví, odlišný od úpravy obsažené v § 107 a § 107a zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“). Při přechodu působnosti v důsledku změny zákona proto musí soud jednat s orgánem, na který přešla působnost. Neučiní-li tak, zatíží řízení vadou, která má za následek nezákonnost rozhodnutí o věci samé (obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2020, č. j. 4 As 155/2020-42). Žaloba byla podána ke zdejšímu soudu dne 27. 11. 2019, působnost rozhodovat o odvolání žalobce však přešla dne 2. 1. 2020 na Úřad. Městský soud tedy nadále jednal s Úřadem jako žalovaným a vyzval jej k vyjádření k žalobě. Úřad se ve věci písemně nevyjádřil.
25. Původní žalovaná VZP vystupovala v řízení jako osoba zúčastněná na řízení. VZP naplňuje znaky „veřejné instituce“ dle § 2 odst. 1 informačního zákona (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2007, č. j. 3 Ads 33/2006 - 57), současně je právnickou osobou. V dané věci přitom může mít subjektivní práva (především právo na informační sebeurčení) ve smyslu § 34 odst. 1 s. ř. s., a proto může být přímo dotčena na právech rozhodnutím zdejšího soudu. V situaci, kdy VZP ztratila postavení žalované, bylo nutno s ohledem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2020, č. j. 10 As 244/2020 - 40, uvažovat o jejím postavení osoby zúčastněné na řízení. VZP přitom na výzvu soudu podáním ze dne 13. 10. 2022 sdělila, že v řízení svá práva osoby zúčastněné na řízení uplatňovat bude. Nad rámec svého dřívějšího vyjádření ale neuvedla žádné nové skutečnosti.

VI. Jednání

26. Při jednání konaném 7. 12. 2022 žalobce a osoba zúčastněná na řízení zopakovali argumenty obsažené ve svých podáních a setrvali na svých návrzích; žalovaný odkázal na vyjádření podané ve věci povinným subjektem (VZP).
27. Soud provedl při jednání listinné důkazy, a to žádost o poskytnutí informací podle informačního zákona ze dne 4. 12. 2017, oznámení o výši úhrady za poskytnutí informací podle § 17 odst. 3 informačního zákona ze dne 18. 12. 2017 a vyřízení žádosti podané dne 4. 12. 2017, z nichž zjistil, že žalobce již v minulosti žádostí ze dne 4. 12. 2017 VZP žádal o údaje PURO za rok 2016 a informace mu byly poskytnuty již na začátku roku 2018 po zaplacení úhrady za poskytnutí informací ve výši 4 860 Kč.
28. Dále soud provedl listinné důkazy, a to e-mailovou korespondencí vedenou mezi pracovníkem VZP Ing. B. a pracovníci žalobce Ing. K. ze dne 19. 1. 2018 a 7. 2. 2018. Z ní soud zjistil, že Ing. B. upozorňuje Ing. K. na drobné nepřesnosti v žádostech. Konkrétně uvádí, že v „produkčních“ tabulkách je nutno místo „kód PZS“ (IČZ) uvádět IČP, pokud jsou vůbec data na IČP potřeba. Poté může být tabulka subjektů ve struktuře IČP, IČZ, název, odbornost, atd. IČP má zpravidla jednu odbornost, IČZ může mít více pracovišť i odborností. Ing. B. upozornil, že pokud by k této změně nedošlo, nenapáruje VZP nikdy tabulky k sobě.
29. Zbývající návrhy na provedení důkazů označené žalobcem městský soud pro nadbytečnost neprováděl, neboť se v rozsahu relevantním pro projednání věci jedná o listiny, které jsou součástí správního spisu, z něhož soud při přezkumu napadeného rozhodnutí obligatorně vychází a jehož obsah s ohledem na právní názor soudu k rozhodnutí věci zcela postačoval. Správním spisem se dokazování neprovádí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008 - 117, č. 2383/2011 Sb. NSS).

VII. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

30. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 s. ř. s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s. ř. s.). Napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, soud přezkoumal na základě skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí a v mezích uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
31. Soud úvodem konstatuje, že právo na informace je v obecné rovině zakotveno v čl. 17 odst. 5 Listiny základních práv a svobod, který stanoví, že: „*Státní orgány a orgány územní samosprávy jsou povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti. Podmínky a provedení stanoví zákon.*“ Informační zákon, který zabezpečuje provádění tohoto základního práva, je vystaven na principu obecné povinnosti poskytovat veškeré informace týkající se působnosti povinných subjektů s taxativně vymezenými výlukami z této povinnosti. Právo na informace představuje jednu z právních záruk zákonnosti ve veřejné správě. Dává občanům možnost kontrolovat fungování veřejné moci, což představuje jeden ze základních atributů demokratického právního státu. Zároveň je i prostředkem ochrany ústavnosti, neboť slouží k naplňování ústavního příkazu čl. 2 odst. 3 Ústavy, podle kterého má státní moc sloužit všem občanům a může být uplatňována jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon. Jinými slovy, právo na svobodný

přístup k informacím je jedním z prostředků, kterým je možné kontrolovat, zda platí ústavní východisko, že stát je tu pro občany, nikoliv občané pro stát [srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) č. j. 2 Ans 13/2012-14 z 15. 11. 2012]. Informační zákon tedy vychází z pravidla, že informace se až na výjimky poskytují. Projevem tohoto pravidla je i skutečnost, že omezení či podmiňování poskytování informací podléhají restriktivnímu výkladu a musí být řádně odůvodněné (srov. rozsudek NSS č. j. 1 As 281/2020-42 z 5. 2. 2021).

32. Podle § 2 odst. 4 informačního zákona se *povinnost poskytovat informace netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.*
33. Městský soud připomíná, že totožnou žádostí žalobce o informace ze dne 7. 6. 2018 se zabýval již v rozsudku č. j. 8 A 167/2018 – 90, kde v bodě 41 při posuzování, zda se v daném případě jedná o novou informaci, dospěl k jednoznačnému závěru, že se o vytvoření nové informace nejedná. Dále městský soud konstatoval, že „žalovaná nesporně, že žalobcem požadovanými daty disponuje. Uvádí, že pro získání těchto informací by bylo nutné provést značně rozsáhlou selekci a transformaci dat prostřednictvím SQL skriptů.“ (podtržení doplněno soudem).
34. Soud při svém rozhodování vycházel především z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2012, č. j. 1 As 141/2011 - 71, č. 2635/2012 Sb. NSS, ve kterém kasační soud poskytl výkladový rámec § 2 odst. 4 informačního zákona:
35. *„Na základě uvedeného Nejvyšší správní soud konstatuje, že prvotním předpokladem pro odmítnutí žádosti o informace s tím, že by šlo o vytvoření nových informací, je logicky skutečnost, že povinný subjekt danými informacemi v požadovaném tvaru dosud nedisponuje. Dalším důležitým předpokladem je to, že povinný subjekt nemá povinnost předmětnými informacemi disponovat. I v případě, že by poskytnutí požadovaných informací pro správní orgán objektivně představovalo nutnost vytvořit novou informaci, tedy může nastat situace, v níž správní orgán nebude oprávněn poskytnutí takových informací odepřít. Nerespektováním povinnosti evidovat požadované informace se nemůže zbavit své povinnosti předmětné informaci poskytovat; vytvářením takových informací by pouze napravoval své dřívější pochybení.*
36. *V případě splnění uvedených základních předpokladů je dále nutno nalézt vhodné rozhraničení mezi situacemi, v nichž půjde toliko o vyhledání a uspořádání již existujících informací do podoby, v níž je možné je žadateli předat, a situacemi, v nichž by sestavení požadovaných informací již představovalo „vytvoření nové informace“. Toto rozhraničení je klíčové i pro posouzení nynějšího případu, neboť celní úřad připouští, že minimálně k části požadovaných informací disponuje „podkladovými“ informacemi, na jejichž základě by bylo možno evidence v podobě požadované stěžovatelem sestavit.*
37. *Je přitom zřejmé, že nalézt nějaké exaktní obecné kritérium nelze, vždy bude záležet na konkrétních okolnostech dané věci. Lze se však pokusit alespoň o stanovení určitých bližších vodítek pro povinné subjekty. Důvodová zpráva k zákonu č. 61/2006 Sb. uvádí na jedné straně příklady žádostí o prosté „výtažky z databází či části dokumentů“ (jejichž poskytnutí nemůže být s poukazem na § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím odpíráno), na druhé straně žádosti „o právní analýzy, hodnocení či zpracování smluv a podání“ (jejichž zpracování by již*

představovalo „vytváření nových informací“. Výše citovaná směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/98/ES abstraktněji rozlišuje mezi situacemi, kdy výtahy z existujících dokumentů představují „pouze jednoduchou operaci“, a případy, kdy představují „nepřiměřené úsilí“.

38. Jako kýžené kritérium se tedy nabízí **rozlišování mezi případy, kdy je povinný subjekt schopen požadované informace sestavit ze „zdrojových“ informací, kterými disponuje, v zásadě mechanickým způsobem, a situacemi, v nichž sestavení požadované informace překračuje rámec takových jednoduchých úkonů.** K obdobným závěrům dospěli také autoři komentáře k zákonu o svobodném přístupu k informacím (Furek, A. - Rothanzl, L.: Zákon o svobodném přístupu k informacím. Komentář. 2010, Praha: Linde, str. 60-61), podle nichž rozlišení obou kategorií „musí být hledáno v míře „intelektuální náročnosti“ činnosti, která by byla nutná pro přípravu odpovědi na žádost. Jinak řečeno o vytváření nové informace půjde pouze tehdy, jestliže k vytvoření odpovědi na žádost nestačí pouhé mechanické vyhledání a shromáždění údajů, které má povinný subjekt k dispozici a které jsou žadatelem poptávány, ale jestliže je nezbytné s těmito údaji provádět další zpracovávání nad rámec prostého „vtělení“ do odpovědi na žádost.“
39. Nutno však zároveň zdůraznit, že při rozlišování situací, kdy se ještě jedná o vyhledání (shromáždění) požadovaných informací a jejich uzpůsobení pro poskytnutí žadateli, a kdy již půjde o vytvoření nové informace, nelze vycházet toliko z pracnosti, či doby, která by byla potřebná pro přípravu odpovědi na žádost (shromáždění informací). Tyto faktory zákon zohledňuje institutem mimořádně rozsáhlého vyhledání informací (§ 17 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím). Povinný subjekt pak není oprávněn bez dalšího odmítnout požadované informace poskytnout, může však po žadateli o informace chtít úhradu za takové mimořádně rozsáhlé vyhledání.“
40. Soud podotýká, že další rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, na která VZP odkazovala, kromě toho shora citovaného, nelze na věc aplikovat, jelikož se přímo netýkají skutkových okolností daných v projednávané věci. Za pro věc přílehlavý považoval a i nadále považuje soud právě výše citovaný rozsudek č. j. 1 As 141/2011 - 71.
41. Soud dále připomíná, že již dříve projednával i další skutkově takřka totožné věci, přičemž neshledal důvody, pro které by se měl od dříve vyslovených názorů odchýlit. Zdejší soud proto v právním názoru odkazuje vedle rozsudku ze dne 5. 6. 2019, č. j. 8 A 167/2018 – 90 rovněž na tato rozhodnutí, s jejichž závěry se ztotožňuje a v dalším z nich vychází (viz např. rozsudek ze dne 27. 11. 2019, č. j. 14 A 99/2019 - 50, rozsudek ze dne 27. 11. 2019, č. j. 14 A 100/2019 - 61, rozsudek ze dne 16. 1. 2020, č. j. 6 A 70/2019 – 60, rozsudek ze dne 10. 3. 2021, č. j. 9A 43/2019 – 119).
42. V původním řízení vedeném pod sp. zn. 8 A 167/2018, týkajícím se totožné žádosti o informace jako v nyní projednávané věci, VZP nespороvala, že žalobcem požadovanými daty disponuje. VZP jakožto povinný subjekt v řízení sp. zn. 8 A 167/2018 jasně uvedla, že *pro získání těchto informací by bylo nutné provést značně rozsáhlou selekci a transformaci dat prostřednictvím SQL skriptů.* Soud dospěl k závěru, z něhož nemá důvod se odklánět, že vytvoření SQL skriptů je pouhým nástrojem, který umožní VZP sestavení požadované informace mechanickým způsobem. Jedná se o IT nástroj, umožňující selekci a transformaci dat z jejího datového skladu. Jedná se tedy o „výtah z databází“ ve smyslu důvodové zprávy k informačnímu zákonu a nikoliv o právní ani odbornou úvahu VZP spadající do její působnosti tj. týkající se její činnosti a veřejného zdravotního pojištění.

Takovou úvahu by musel vytvořit odborný aparát VZP vykonávající její zákonné povinnosti vyplývající ze zákona o veřejném zdravotním pojištění, nikoliv její IT pracovníci, kteří spadají do aparátu administrativního. Zcela jistě by všechny žalobcem požadované informace bylo možné vyhledat ručně nahlédnutím do dat, které vede VZP k jednotlivým pojištěncům a poskytovatelům zdravotních služeb. Takový postup by byl zcela jistě náročný na pracnost a čas. Existuje-li mechanický nástroj, který může být k této činnosti využit, aby bylo vyhledávání rychlejší a efektivnější, a VZP takovými nástroji disponuje resp. je schopna je v přiměřeném časovém horizontu vyrobit (což VZP ani nepopírala), pak je její zákonnou povinností tak učinit. Na uvedeném přitom nic nemění, zdali jí zákon ukládá těmito informacemi disponovat, či nikoli; klíčový je fakt, že informacemi disponuje.

43. S ohledem na shora uvedené, vycházejí ze závěru, že se o vytvoření nové informace v projednávané věci nejedná, proto městský soud rozsudkem č. j. 8 A 167/2018 – 90 rozhodnutí odvolacího orgánu č. j. VZP-18-03134421-D1A6 i rozhodnutí prvostupňového orgánu č. j. VZP-18-02639579-D1A6 z důvodu nezákonnosti zrušil a věc vrátil VZP k dalšímu řízení. Vysloveným právním názorem soudu byla VZP coby povinný subjekt v dalším řízení vázána ve smyslu § 78 odst. 5 s. ř. s. Městský soud připustil, aby se VZP při poskytnutí informace odchýlila od podoby, v níž žalobce o poskytnutí informací žádal (tj. od rozepsání informace do strukturované tabulky), rovněž připustil možnost, aby VZP žádost žalobce částečně odmítla, např. v rozsahu výpočtu průměrných hodnot, které si může žalobce provést sám z dat, které mu dá VZP k dispozici, nebo např. v situaci, kdy by informace obsahovala osobní údaje pojištěnců, tj. z důvodů, k nimž se nevztahuje závazný právní názor soudu.
44. V rozsudku ze dne 23. 9. 2004, č. j. 5 A 110/2002 - 25, publ. pod č. 442/2005 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud zdůraznil, že *„právní názor soudu nelze ponížovat na pouhou ‚námitku‘ [...], o níž by správnímu orgánu bylo v dalším řízení umožněno uvážit, tj. kterou by žalovaný mohl i odmítnout, ale je třeba na něj nahlížet jako na pravidlo, jež je určujícím pro další kroky správního orgánu i pro úvahy, o něž bude správní orgán opírat závěrečné hodnocení zjištěných skutkových okolností. Prolomení povinnosti správního orgánu být vázán právním názorem soudu přichází v úvahu výjimečně, a to pouze tehdy, pokud v průběhu dalšího správního řízení po zrušení rozhodnutí správního orgánu byla učiněna nová skutková zjištění nebo pokud došlo ke změně právní úpravy, podle níž má být věc posuzována“* (obdobně např. rozsudek ze dne 18. 6. 2004, č. j. 2 Ads 16/2003 - 56, publ. pod č. 352/2004 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud připustil, aby se správní orgán závazným právním názorem neřídil také tehdy, pokud byl tento právní názor v mezidobí (ke dni nového rozhodování žalovaného správního orgánu) překonán judikaturou vysokých soudů, již by musel respektovat i každý senát Nejvyššího správního soudu a pochopitelně rovněž krajské soudy (tj. rozšířeného senátu, Ústavního soudu nebo Soudního dvora - viz rozsudek ze dne 25. 5. 2016, č. j. 1 Azs 31/2016 - 36).
45. Ustanovení § 78 odst. 5 s. ř. s. tak zavazuje správní orgán respektovat v dalším řízení závazný právní názor soudu, pokud nepůjde o některou z výše zmíněných výjimek. Správní orgán má možnost proti zrušujícímu rozsudku krajského soudu podat kasační stížnost za tím účelem, aby Nejvyšší správní soud takový právní názor popřel či korigoval. Pokud tak neučiní a zároveň se závazným právním názorem neřídí, není důvod pro posuzování žalobních námitek týkajících se otázky, která již byla krajským soudem řešena,

protože nerespektování právního názoru soudu je dostačujícím důvodem pro zrušení napadeného správního rozhodnutí (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 3. 2016, č. j. 7 Afs 333/2015 – 47, ze dne 14. 3. 2019, č. j. 7 As 38/2018 – 33, či ze dne 25. 8. 2016, č. j. 9 As 201/2015 – 34).

46. Vzhledem k tomu, že VZP proti zrušujícímu rozsudku městského soudu ze dne 5. 6. 2019, č. j. 8 A 167/2018 – 90, nepodala kasační stížnost a nenastala ani jiná z výjimek řešených v judikatuře Nejvyššího správního soudu, bylo povinností VZP respektovat závěr městského soudu, že v daném případě se o vytvoření nové informace nejedná.
47. VZP sice po vydání zrušujícího rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. 6. 2019, č. j. 8 A 167/2018 – 90 v intencích závazného právního názoru soudu žádosti žalobce o informace dne 14. 8. 2019 v části formálně vyhověla, avšak učinila tak způsobem, který je v rozporu s informačním zákonem.
48. Podle § 6 odst. 1 informačního zákona *pokud žádost o poskytnutí informace směřuje k poskytnutí zveřejněné informace, může povinný subjekt co nejdříve, nejpozději však do sedmi dnů, místo poskytnutí informace sdělit žadateli údaje umožňující vyhledání a získání zveřejněné informace, zejména odkaz na internetovou stránku, kde se informace nachází.*
49. Pro běh 7denní lhůty se uplatní pravidla počítání času podle § 40 správního řádu, a to přes omezené použití správního řádu na postupy podle informačního zákona (srov. § 20 odst. 4). Na rozdíl od lhůty pro přímé poskytnutí informací (a od lhůt pro jiné úkony povinného subjektu) nejde v případě 7denní lhůty pro odkaz na zveřejněnou informaci dle § 6 odst. 1 informačního zákona o lhůtu pořádkovou. Uplynutím sedmidenní lhůty možnost odkázat na zveřejněnou informaci zaniká a povinný subjekt musí i zveřejněnou informaci poskytnout přímo. K prekluzi přihlíží soud z úřední povinnosti. V daném případě z obsahu správního spisu vyplývá, že VZP 7denní lhůtu pro poskytnutí požadované informace (či její části) odkazem na internetovou stránku, kde se informace nachází, nedodržela, již jen z toho důvodu, že přípisem ze dne 10. 7. 2019 sdělila žalobci, že lhůta k vyřízení žádosti se v souladu s §14 odst. 7 písm. c) informačního zákona prodlužuje o 10 dní vzhledem k tomu, že zpracování a vyhodnocení žádosti si vyžádá delší čas. Uplynutím 7denní lhůty právo VZP poskytnout požadovanou informaci odkazem na internetovou stránku, kde se informace nachází, zaniklo a VZP byla povinna i zveřejněnou informaci poskytnout žalobci přímo.
50. Nadto z odpovědi na žádost o informace č. j. VZP-19-02851161-Z721 ze dne 14. 8. 2019, kde VZP uvedla, že „*smlouvy uzavřené mezi jednotlivými poskytovateli a VZP ČR jsou tedy v souladu se zákonnými požadavky zveřejňovány na internetových stránkách VZP ČR*“, přičemž „*součástí výše popsanych smluv jsou mimo jiné i údaje o názvu poskytovatele zdravotních služeb, odbornosti a roku*“, je zřejmé, že VZP poskytla žalobci informace, které vytrženy z kontextu struktury požadovaných informací samy o sobě s ohledem na předmět žádosti nemají pro žalobce žádný význam a žalobce je takto ani nepožadoval.
51. Argumentace a závěry odvolacího orgánu potvrzující správnost postupu VZP (viz např. na straně 5 napadeného rozhodnutí „*Odvolací orgán tak považuje postup povinného subjektu za správný, kdy není možné přisvědčit argumentaci žadatele o tom, že není nutné nové informace vytvářet, ale že jde pouze o vyhledání informací již existujících.*“ nebo na straně 6 napadeného

rozhodnutí „VZP ČR v rámci informačních systémů neeviduje údaje v podobě požadované v žádosti, příp. v podobě konkrétně existujících výstupů z aplikací, jde o požadavek na sdělení informací neexistujících, kterými VZP ČR v podobě žadatelem požadované nedisponuje.“) jsou tak s ohledem na shora uvedené projevem nerespektování závazného právního názoru soudu, vysloveného v rozsudku č. j. 8 A 167/2018 – 90.

52. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu má nerespektování závazného právního názoru vysloveného správním soudem ve zrušujícím rozsudku za následek zrušení nového rozhodnutí správního úřadu pro nezákonnost bez dalšího (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2003, č. j. 1 A 629/2002 - 25, publ. pod č. 73/2004 Sb. NSS či ze dne 23. 9. 2004, č. j. 5 A 110/2002 - 25).
53. K podstatě argumentace VZP, že údaje PURO za rok 2017 nelze poskytnout, jelikož tyto bude VZP teprve zjišťovat a údaje tak neexistují, pak soud pro úplnost uvádí, že její závěry neobstojí. Jak vyplývá z § 2 odst. 1 úhradové vyhlášky, referenčním obdobím se pro účely této vyhlášky rozumí rok 2017, přičemž do referenčního období jsou zařazeny veškeré hrazené služby poskytnuté v roce 2017, poskytovatelem vykázané do 31. března 2018 a zdravotní pojišťovnou uznané do 31. května 2018 (§ 2 odst. 3 téže vyhlášky). Zároveň z úhradové vyhlášky vyplývá, že úhrada hrazených služeb probíhá mj. na základě údajů o PURO, přičemž údaje k PURO jsou zjišťovány právě k referenčnímu období, tj. roku 2017. Nejpozději k 31. 5. 2018 by tedy měla mít VZP údaje k PURO za rok 2017 k dispozici. Proto neobstojí závěr VZP, že požadované informace k PURO za rok 2017 neměla na počátku roku 2019 k dispozici. Tomuto svědčí též skutečnost, že jinému žadateli byla obdobná informace za stejné období, tj. roku 2017, již poskytnuta na konci roku 2018.
54. Co se týče námitky, že žalobce podává své žádosti nikoliv z důvodu veřejného zájmu ve smyslu nálezu Ústavního soudu ČR sp. zn. IV. ÚS 1378/16, ale pouze pro své podnikatelské účely, soud uvádí, že tento náleze se týká žádosti o osobní údaje a platy státních zaměstnanců (střet dvou ústavně zaručených práv) a na daný příklad nedopadá. Soud vychází v této věci z obecné dikce čl. 17 odst. 5 LZPS, tj. že státní orgány a orgány územní samosprávy jsou povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti s tím, že podmínky a provedení upravuje informační zákon. Soud má za to, že údaje, které žalobce požaduje (tj. kolik bylo na určitého pojištěnce zapláceno určitému poskytovateli zdravotních služeb v určité odbornosti), spadají do činnosti VZP, a ta je proto povinna je poskytnout komukoliv, kdo o to požádá. Veřejný zájem je zde dovozen přímo z dotazu, jelikož i žalobce je součástí veřejnosti a v tomto případě nemusí splňovat další kritéria uvedená v tomto nálezu jako je např. postavení tzv. hlídacích společenského psa nebo zájem rozpoutat veřejnou diskuzi na dané téma.
55. Podle § 16 odst. 5 informačního zákona při soudním přezkumu rozhodnutí o odvolání na základě žaloby podle zvláštního právního předpisu soud přezkoumá, zda jsou dány důvody pro odmítnutí žádosti. Nejsou-li žádné důvody pro odmítnutí žádosti, soud zruší rozhodnutí o odvolání a rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti a povinnému subjektu nařídí požadované informace poskytnout. K výkladu tohoto ustanovení (dříve zakotveného v § 16 odst. 4 informačního zákona) NSS v rozsudku č. j. 1 As 28/2010-86 ze 17. 6. 2010 uvedl: „Úkolem soudu samozřejmě není, aby aktivně vyhledával důvody pro odmítnutí žádosti či nahrazoval důvody rozhodnutí o odmítnutí žádosti, jestliže důvody

uvedené v rozhodnutí povinné osoby neobstojí (viz bod 21 rozsudku NSS ze dne 24. 3. 2010, čj. 1 As 8/2010 - 65 ve věci Oživení, o. s.). Pokud však soud postupuje dle § 16 odst. 4 věty druhé zákona o svobodném přístupu k informacím, musí zvážit, zda prima facie není dán některý z dalších důvodů pro odmítnutí žádosti. Pokud by tomu tak bylo, nemohl by zrušit obě správní rozhodnutí a nařídít povinné osobě poskytnout informaci žadateli (tj. postupovat dle § 16 odst. 4 věty druhé zákona o svobodném přístupu k informacím), nýbrž by mohl toliko rozhodnutí zrušit a věc vrátit k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1, event. odst. 3 s. ř. s.), v němž by povinná osoba zpravidla žádost opětovně odmítla, tentokrát však ze správného důvodu.“

56. Z obsahu správního spisu soud nezjistil žádný důvod, jenž by poskytnutí v žádosti požadovaných informací ve světle výše vyložených judikatorních mantinelů bránil. VZP v prvostupňovém rozhodnutí, které následovalo po zrušujícím rozsudku městského soudu ze dne 5. 6. 2019, č. j. 8 A 167/2018 – 90, neuplatnila jiný důvod pro odmítnutí poskytnutí informace než opětovně § 2 odst. 4 informačního zákona, podle něhož se povinnost poskytovat informace netýká vytváření nových informací. VZP tak nerespektovala závěr městského soudu vyslovený v rozsudku č. j. 8 A 167/2018 – 90, že v daném případě se o vytvoření nové informace nejedná. Závazný právní názor soudu nerespektoval ani odvolací orgán, který napadeným rozhodnutím prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Zároveň nic nenasvědčuje tomu, že by požadované informace obsahovaly důvěrné údaje ve smyslu rozsudku NSS č. j. 3 As 232/2019-40 z 28. 1. 2021 nebo že by mohly požívat ochrany jako obchodní tajemství ve smyslu § 9 informačního zákona; to ostatně netvrdí ani VZP ani žalovaný. Soud proto ve smyslu § 16 odst. 5 informačního zákona neshledal ani žádný jiný důvod pro odepření poskytnutí požadované informace.

VIII. Závěr

57. S ohledem na výše uvedené soud zrušil napadené rozhodnutí pro nezákonnost (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). Současně zrušil i rozhodnutí prvostupňové, jelikož je stiženo totožnými vadami (§ 78 odst. 3 s. ř. s.). Zároveň soud ve smyslu § 16 odst. 5 informačního zákona rozhodl o uložení povinnosti VZP poskytnout požadované informace ve lhůtě dle § 14 odst. 5 písm. d) ve spojení s odst. 7 informačního zákona, neboť v případě přezkumu rozhodnutí o zamítnutí odvolání proti odepření informace již soud nevrací rozhodnutí k novému projednání, ale naopak sám zkoumá, zda existují důvody pro poskytnutí informací. Soud přitom dospěl po seznámení se s obsahem správního spisu k závěru, že žádné důvody pro odmítnutí poskytnutí informace dány nejsou.
58. Výrok o náhradě nákladů řízení mezi účastníky je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s. V řízení měl plný úspěch žalobce, proto soud rozhodl, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci do rukou jeho právního zástupce na nákladech řízení částku 19 456 Kč do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku. Výše nákladů řízení o žalobě sestává ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč [položka 18 bod 2 písm. a) sazebníku poplatků k zákonu č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích] a z odměny za zastoupení advokátem v rozsahu čtyř úkonů právní služby (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby, replika k vyjádření VZP, účast na jednání před soudem) po 3 100 Kč za úkon dle § 11 odst. 1 písm. a), d), g) na základě § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bod 5 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, včetně čtyř režijních paušálů po 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Jelikož zástupce žalobce doložil, že je plátcem DPH, zvyšují se

náklady řízení v rozsahu odměny za právní zastoupení ve smyslu § 57 odst. 2 s. ř. s. o částku 2 856 Kč odpovídající této dani.

59. Výrok o náhradě nákladů řízení osobě zúčastněné na řízení je odůvodněn § 60 odst. 5 s. ř. s. a contrario, neboť soud této osobě žádnou povinnost v řízení neuložil.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 7. prosince 2022

JUDr. Ivanka Havlíková v. r.
předsedkyně senátu